bezárás

Bírósági törvény: fékek és ellensúlyok nélkül

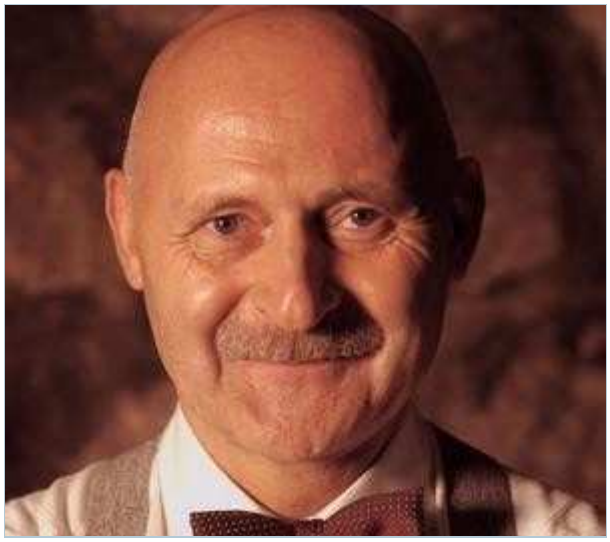

Ma kezdi tárgyalni az Országgyűlés a Bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény módosító indítványait, amelyeket az illetékes szaktárca a Velencei Bizottság és a Magyar Bírói Egyesület bírálatainak és javaslatainak figyelembevételével tár a parlament elé. A szakértő nem vár lényegi változtatásokat.

- Az a probléma, hogy olyan igazságszolgáltatási, igazgatási rendszert hozott létre a mostani kormány, amelyhez fogható nincs Európában - kezdi észrevételeinek sorolását Kolláth György alkotmányjogász. Mint mondja, többféle modell létezik. Olyan is, hogy az igazságügyi miniszter látja el az igazgatási feladatokat, anélkül, hogy megsértené a bírói függetlenséget. Van testületi megoldás önkormányzati elemekkel (ilyen volt eddig Magyarországon). Az Orbán-kabinet illetékesei egy eddig nem létezőt hoztak létre, amellyel az a fő gondja Kolláthnak, hogy ebben a szisztémában nem működik a fékek és ellensúlyok rendszere. Állítása szerint olyan személyi túlhatalom összpontosult az Országos Bírói Hivatal elnökének a kezében, amellyel vissza lehet élni. Handó Tünde pozíciója ráadásul hosszú időre szól és jóformán megrendíthetetlen. Ez a túlzott hatalom azt teszi lehetővé, hogy azok váljanak a jövőben bírósági vezetőkké, akiket az elnök jónak lát.

Kolláth György úgy véli, némi törvényi korrekció várható a Velencei Bizottság kritikáinak hatására, de azzal még korántsem lesz elfogadható a jogszabály egésze. Ugyanis a komoly hatáskörökkel nem rendelkező bírói testület nem lesz képes ellensúlyozni az elnök hatalmát, így a várható törvénymódosítás csupán látszólag nyújt megoldást a megfogalmazott bírálatokra.

Az alkotmányjogász úgy véli: a Fleck Zoltán és munkatársai alapján végzett kutatások eredményeire támaszkodva olyan igazgatási rendszert kellett volna létrehozni, amelyben személyi felelősség és testületi kontroll is érvényesül. A mostani nem ilyen.

A bírók kényszernyugdíjazása kapcsán Kolláth világraszóló kamunak nevezte, hogy azzal az egységes nyugdíjkorhatár megteremtését célozza a kormány. Szerinte a törvény kizárólag az igazságszolgáltatás függetlenségének megrendítését irányozza. A bírói függetlenség része a bíró elmozdíthatatlansága, amely a kényszernyugdíjazással sérül. - Más az, ha valaki nyugdíjba mehet, és megint más, ha nyugállományba kell vonulnia. Ez világos különbség - mondja az alkotmányjogász. - Az sem megoldás, ha nyugdíjazása után bíró már nem lehet az illető, de visszamehet tanácsadónak. Ez megalázó lefokozás - teszi hozzá.

Kolláth György egyetért azzal, hogy az igazságszolgáltatás bizonyos elemei korszerűsítésre szorultak, de az Orbán-kormány által végrehajtott brutális beavatkozást a rendszerbe kizárólag politikai természetűnek tartja. Mint mondja, semmi jele annak, hogy az egyes bírósági eljárások hatékonyabbá és gyorsabbá válnának az új szabályozás eredményeként. Ugyancsak aggályosnak nevezte azt a gyakorlatot, hogy folyó ügyeket az ország távoli pontján lévő bíróságra szignálnak.

A STOP kíváncsi volt arra is, melyek azok a pontok, amelyeket a Velencei Bizottság és a Magyar Bírói Egyesület bírálatai és

javaslatai közül elfogadhatónak tartanak a szaktárca illetékesei a törvény kapcsán, továbbá hogy melyeket és miért nem.

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium sajtóosztálya részletes válasz helyett a törvényjavaslatra, illetve a mai parlamenti vitára mutató linket ajánlotta figyelmünkbe.

Szerző: Bencsik Gyula | **STOP**